

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-93(4)/17/JK

Warszawa, 15 września 2017 r.

DECYZJA DIH-1/65/2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 1257), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania Moniki Matyjaszek, w toku kontroli prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Monika Matyjaszek „La Pasjone” we Wrocławiu, od decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu z dnia 13 czerwca 2017 r. (nr akt sprawy: KBP-ŻG.8361.151.2017), na podstawie której ww. wymierzono karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanego artykułu rolno-spożywczego z uwagi na użycie do jego produkcji innych surowców niż deklarowane przez przedsiębiorcę w oznakowaniu, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 22 – 29 września 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu, zwanego dalej również „*Dolnośląskim WIIH*”, w pizzerii „La Pasjone”, mieszczącej się we Wrocławiu przy ul. Piławskiej 17a, należącej do Moniki Matyjaszek, w toku kontroli prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Monika Matyjaszek „La Pasjone” we Wrocławiu, zwanej dalej również „*stroną*”, w celu sprawdzenia rzetelności obsługi, w oparciu o cennik awizo inspektorzy zamówili dwie pizze spinaci o zadeklarowanym składzie: sos, mozzarella, szpinak, feta, oregano.

Weryfikując zgodność składników zamówionej potrawy ze stanem faktycznym, stwierdzono, że na stanie zakładu nie było sera Feta, a znajdował się tłusty ser sałatkowo-kanapkowy Tolonis, produkcji SM Mlekovita, ul. Ludowa 122, 18-200 Wysokie Mazowieckie. W pizzerii nie było również sera mozzarella, stwierdzono natomiast

13,2 kg startego produktu zadeklarowanego przez kucharza jako „ser żółty pełnotłusty z Mlekovity”. Produkty te, zgodnie z oświadczeniem pracownika kontrolowanego przedsiębiorcy (kucharza), zostały wykorzystane do produkcji pizzy spinaci odpowiednio jako ser Feta oraz mozzarella (wyjaśnienie z dnia 22 września 2016 r.).

Strona wyjaśniła natomiast, że starty ser, który inspektorzy zastali w pierwszym dniu kontroli, to ser Gouda tłusty dojrzewający Mlekoma (wyjaśnienie strony z 26 września 2016 r.).

Używanie do produkcji ww. potraw składników innych niż deklarowane w jadłospisie stanowiło o ich zafałszowaniu w rozumieniu art. 10 ust. 1 lit. c ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”.

Ponadto, do badań laboratoryjnych pobrano jedną sztukę pizzy spinaci – pochodzącą z zakupu kontrolnego, oraz próbkę kontrolną, tj. drugą pizzę spinaci – również pochodzącą z zakupu kontrolnego, którą zabezpieczono i pozostawiono kontrolowanej placówce (Protokół pobrania próbki nr 099676 z 22 września 2016 r.).

W trakcie kontroli ustalono również, że w ofercie pizzerii – poza zakwestionowaną - znajdowały się dwa rodzaje pizz (Quatro formamaggio, Cheff Specjale) i sałatka włoska, w przypadku których w cenniku awizo zadeklarowano w składzie ser Feta, oraz 33 rodzaje pizz (Margherita, Capriciosa, Roma, Havai, Piacenza, Siciliana, Amore, Pescatore, Mexicana, Quatro formamaggio, Livorno, Riposo, Belisimo, Cheff Specjale, Fantasia, Funghi, Vegetariana, Dolce Vita, Vesuvio, Pepperoni, Primavera, La Pasjone, Prosciutto, Venezia, San Marino, Piacere, Pomodoro, Siena, Rossi, Verona, Macho, Al Capone, Mafioso), w przypadku których w cenniku awizo zadeklarowano w składzie ser mozzarella.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 29 września 2016 r. (nr akt kontroli: KBP-ŻG.8361.151.2016).

Badania przeprowadzone przez Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z siedzibą w Olsztynie (nr akredytacji 433) wykazały, że pizza spinaci nie odpowiadała deklaracji w cenniku awizo z uwagi na stwierdzenie stosowania innego składnika niż deklarowano, tj. sera z mleka krowiego a nie owczego i koziego – stwierdzono obecność DNA krowy, nie stwierdzono natomiast obecności DNA owcy i kozy. Powyższe udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 617/2016 z 17 listopada 2016 r., które zostało poprawione przez sprawozdanie z badań nr 617/2016 z 3 stycznia 2017 r.

Wyniki przeprowadzonych badań Dolnośląski WIIH przekazał stronie przy piśmie z 23 listopada 2016 r. W piśmie tym poinformował również o przysługującym stronie prawie do zbadania próbki kontrolnej. Strona zrezygnowała z badania próbki kontrolnej. Poprawione sprawozdanie z badań z 3 stycznia 2017 r. organ przesłał stronie przy piśmie z 10 stycznia 2017 r.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, pismem z 13 maja 2017 r., Dolnośląski WIIH zawiadomił Monikę Matyjaszek, w toku kontroli prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Monika Matyjaszek „La Pasjone” we Wrocławiu, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej partii zafałszowanego artykułu rolno-spożywczego, tj. pizzy spinaci z uwagi na zastąpienie w niej sera Feta serem sałatkowo-kanapkowym Tolonis. Pismem tym poinformowano również stronę o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa, kierując do Dolnośląskiego WIIH pismo z 6 czerwca 2017 r., w którym poinformowała, że z dniem 1 listopada 2016 r. zamknęła firmę z powodu kłopotów finansowych i do kwietnia 2017 r. zarejestrowana była jako osoba bezrobotna. Odnosząc się do stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, strona podkreśliła, że wynikały z jej niewiedzy i nie były celowym wprowadzaniem w błąd konsumentów. Ponadto strona podniosła, że jeszcze w trakcie kontroli zastosowała się do wszystkich zaleceń kontrolujących i współpracowała z Inspekcją Handlową. Z uwagi na powyższe strona wniosła o umorzenie postępowania.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 13 czerwca 2017 r. (nr akt sprawy: KBP-ŻG.8361.151.2017), Dolnośląski WIIH wymierzył Monice Matyjaszek, w toku kontroli prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Monika Matyjaszek „La Pasjone” we Wrocławiu, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 4 ww. ustawy, karę pieniężną w wysokości 1.000 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanego artykułu rolno-spożywczego, tj. pizzy spinaci z uwagi na zastąpienie w niej sera Feta serem sałatkowo-kanapkowym Tolonis.

Pismem z 11 lipca 2017 r., Monika Matyjaszek, w toku kontroli prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Monika Matyjaszek „La Pasjone” we Wrocławiu, złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej uchylenie lub zmianę poprzez zmniejszenie kary. W uzasadnieniu strona podniosła m.in., że jej działanie wynikało z niewiedzy na temat sera Feta i nie było celowe.

Pismem z 8 sierpnia 2017 r., Prezes UOKiK poinformował Monikę Matyjaszek, w toku kontroli prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Monika Matyjaszek „La Pasjone” we Wrocławiu, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), zwanej dalej „k.p.a.”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011, s. 18, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 1169/2011*”, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

W myśl art. 8 ust. 5 ww. rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Art. 8 rozporządzenia 1169/2011 stanowi wyjaśnienie zakresów odpowiedzialności podmiotów za informacje przekazywane konsumentom na temat żywności, o której to odpowiedzialności mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r., s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem 178/2002*”.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ww. rozporządzenia 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące artykułów rolno-spożywczych, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Zgodnie natomiast z art. 3 pkt 5 ww. ustawy, jakością handlową to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji,

opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności:

- co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji,
- przez sugerowanie poprzez wygląd, opis lub prezentacje graficzne, że chodzi o określony środek spożywczy lub składnik, mimo, że w rzeczywistości komponent lub składnik naturalnie obecny lub zwykle stosowany w danym środku spożywczym został zastąpiony innym komponentem lub innym składnikiem,

o czym mówi art. 7 ust. 1 odpowiednio lit. a i d rozporządzenia 1169/2011.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,
- b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,
- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

Ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 4 wskazuje, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1.000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie organ pierwszej instancji stwierdził, że do przygotowania pizzy spinaci, w skład której miał wchodzić ser Feta, użyto innego składnika niż deklarowany, tj. sera sałatkowo-kanapkowego Tolonis, co potwierdzają zarówno ustalenia kontroli, jak i przeprowadzone badania laboratoryjne. Biorąc powyższe pod uwagę, zdaniem Prezesa

UOKiK, Dolnośląski WIIH zasadnie uznał, że strona dopuściła się naruszenia wymagań prawa żywnościowego w stopniu uzasadniającym wymierzenie jej kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej.

Odwołując się od decyzji, strona podniosła, że zamknęła firmę z powodów finansowych i przez pewien czas pozostawała bez pracy. W odniesieniu do stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości strona podkreśliła, że usunęła je natychmiastowo i cały czas współpracowała z Inspekcją Handlową. Dodała również, że jej działanie wynikało z niewiedzy na temat sera Feta i nie miało na celu wprowadzenia konsumentów w błąd. Ser Feta znajdował się tylko w 2 pizzach o niskiej sprzedaży i nie zdarzyło się nigdy, aby konsument zapytał jaki rodzaj sera jest dodawany. Gdyby jednak tak się stało, zostałby rzetelnie poinformowany. Ponadto strona podkreśliła, że wymierzona kara jest dla niej bardzo wysoka.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK w pierwszej kolejności wskazuje, że zgodnie z art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. U. UE L 343 z 14.12.2012 r., s. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 1151/2011”, oraz z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1829/2002 z dnia 14 października 2002 r. zmieniającym Załącznik do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1107/96 w odniesieniu do nazwy „Feta” (Dz. U. UE L 277 z 15.10.2002 r., s. 10), nazwa „Feta” została zarejestrowana jako chroniona nazwa pochodzenia i zarezerwowana jest dla serów spełniających określone w specyfikacji produktu wymagania (m.in. mleko służące do produkcji sera Feta musi pochodzić od tradycyjnie hodowanych owiec i kóz z określonych regionów Grecji, a podczas procesu produkcyjnego należy stosować tradycyjną recepturę i metody). Wobec powyższego, nazwa chroniona nie może stać się nazwą rodzajową, tj. stosowaną ogólnie w odniesieniu do produktów podobnych lub kojarzących się z produktem chronionym. W związku z powyższym producenci z innych krajów członkowskich Unii Europejskiej lub producenci, którzy nie respektują receptury zawartej w specyfikacji, po upływie pięcioletniego okresu przejściowego (upłynął on 14 października 2007 r.), w którym dozwolone było powszechne używanie nazwy „Feta” dla produktów wytworzonych poza wskazanym obszarem Grecji, nie mają prawa używać nazwy „Feta” w stosunku do swoich produktów.

Stosowany przez stronę ser sałatkowo-kanapkowy Tolonis, jak wynika ze znajdujących się w aktach sprawy fotografii, był oznakowany prawidłowo – nie znajdowała się na nim nazwa „Feta”. Zajmując się więc profesjonalnie produkcją artykułów spożywczych, strona powinna znać obowiązujące w tym zakresie przepisy i ich przestrzegać. Tym samym należy uznać, że wpływ na powstanie stwierdzonych nieprawidłowości miała wyłącznie strona i ponosi za to pełną odpowiedzialność. Strona nie dołożyła należytej staranności z racji tej, że prowadziła działalność gastronomiczną i serwowała swoje produkty bezpośrednio konsumentom, którzy nie mają żadnej możliwości weryfikacji prawdziwości

składu potrawy oprócz opisu znajdującego się w menu. Argument strony, iż konsumenci nigdy nie pytali jaki ser jest stosowany do serwowanych potraw nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż dane obowiązkowe, w tym wykaz składników produktu, mają być „podawane w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentowi finalnemu” (§ 19 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29, z późn. zm.)). Kupujący nie może więc być informowany o produkcie w sposób pośredni, wymagający od niego podjęcia czynności związanych z zasięgnięciem informacji o składzie, ponieważ to na sprzedawcy ciąży obowiązek przekazania wszystkich wymaganych prawem informacji o produkcie.

Prezes UOKiK wskazuje też, że usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości nie zmienia faktu, że strona wprowadziła do obrotu artykuł rolno-spożywczy zafałszowany i nie stanowi przesłanki wyłączającej odpowiedzialność z tego tytułu. Odnośnie argumentu o braku celowości w działaniach strony, Prezes UOKiK informuje, że także nie jest to ustawowe kryterium, od którego uzależnia się możliwość wymierzenia kary na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej. Przepis ten statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań prawa żywnościowego. Wskazuje się, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej jest założenie stosowania jej automatycznie względem podmiotu ponoszącego odpowiedzialność obiektywną za naruszenie przepisów. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Odpowiedzialność obiektywna jest więc niezależna od jakichkolwiek okoliczności. Podsumowując, wprowadzenie do obrotu zafałszowanych artykułów rolno-spożywczych w każdym przypadku skutkuje wydaniem przez organ decyzji administracyjnej:

- w przypadku stwierdzenia naruszenia interesów konsumentów – decyzji wymierzającej karę pieniężną w przewidzianej w ustawie o jakości handlowej wysokości (art. 40a ust. 1 pkt 4) albo,
- w przypadku niewielkiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu – decyzję o odstąpieniu od wymierzenia kary (art. 40a ust. 5c), nie oznacza to jednak, iż stroną uznaje się za nieponoszącą odpowiedzialności za stwierdzone nieprawidłowości.

Mając więc na uwadze powyższe, brak celowości w popełnieniu czynu zabronionego nie jest przesłanką do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej. W przedmiotowej sprawie, z uwagi na istotne naruszenie interesów konsumentów w związku z oferowaniem im zafałszowanej potrawy, zarówno organ pierwszej instancji, jak i odwoławczy nie mógł zastosować ww. art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej.

Organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości wymierzanej kary pieniężnej, zgodnie z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, biorą pod uwagę stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych. W przedmiotowej sprawie, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Prezes UOKiK stwierdził, że Dolnośląski WIIH, wymierzając karę pieniężną w sposób prawidłowy ocenił poszczególne przesłanki zawarte w ww. art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, co wpłynęło na wysokość wymierzonej kary pieniężnej, tj. zastosował sankcję, która jest proporcjonalna do wielkości kontrolowanego podmiotu oraz stwierdzonych nieprawidłowości.

Miarkując stopień szkodliwości czynu, organ pierwszej instancji zasadnie stwierdził, że wprowadzenie do obrotu zafałszowanego artykułu rolno-spożywczego w sposób istotny naruszało interesy konsumentów, gdyż wprowadzało w błąd co do jego właściwości. Konsumentom nie byli informowani, iż pizza spinaci została przygotowana z innego składnika niż strona deklarowała – sera sałatkowo-kanapkowego Tolonis zamiast sera Feta. Dodać należy, że w ofercie placówki znajdowały się też dwie inne pizze oraz sałatka, w skład których miał wchodzić ser Feta. Oznakowanie oferowanych przez stronę produktów powinno zawierać rzetelne informacje, aby konsumenci mogli dokonać świadomego wyboru. Brak takiego wyboru przekłada się na naruszenie zarówno ekonomicznych, jak i zdrowotnych interesów konsumenta. Nie ulega wątpliwości, że podane w oznakowaniu składnik, tj. ser Feta, nadawał produktom wyższe walory jakościowe i stanowił zachętę do dokonania zakupu. W tym miejscu należy wskazać też, że faktem powszechnie znanym jest, że produkty tradycyjne, których nazwa została zarejestrowana jako Chroniona Nazwa Pochodzenia (ChNP), a takim jest m.in. „Feta”, są produkowane z określonych składników według ustalonej procedury, wobec czego ich cena jest znacznie wyższa niż produktów zwykłych. W związku z tym, wobec nieuzasadnionego użycia nazwy chronionej, doszło do naruszenia powszechnie obowiązujących przepisów, do stosowania których obowiązani są przedsiębiorcy w całej Unii Europejskiej.

Mając na uwadze zakres naruszenia Dolnośląski WIIH trafnie wskazał, iż informacja o składzie potraw stanowi jeden z elementów jakości handlowej, a nieuzasadnione w tym przypadku wskazanie używania sera Feta naruszało interesy konsumentów. Świadczy o tym fakt, że zostały naruszone przepisy mające na celu ochronę konsumentów i zapewnienie im rzetelnych i prawdziwych informacji o składzie produktów. Naruszone zostały krajowe i unijne przepisy w zakresie podawania konsumentom informacji na temat żywności.

Uwzględniając przesłankę dotychczasowej działalności kontrolowanego przedsiębiorcy na rynku spożywczym, organ pierwszej instancji wziął po uwagę, że

dotychczas nie nakładano na stronę kar pieniężnych za naruszenie przepisów prawa żywnościowego.

Wielkość obrotów i przychodu – organ pierwszej instancji uwzględnił przekazaną przez stronę informację w tym zakresie.

Wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych – wartość zakwestionowanego artykułu rolno-spożywczego nabytego w ramach zakupu kontrolnego wynosiła 32 zł.

Wobec powyższego, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów regulujących jakość handlową artykułów rolno-spożywczych skutkujące znacznym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji, uznając, że w tym przypadku kara będzie skutecznym środkiem do skłonienia strony do przestrzegania obowiązującego prawa.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, kary mające zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, najniższa kara, jaką można było wymierzyć w niniejszej sprawie to 1.000 zł, natomiast najwyższa – 16.765 zł (10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary). Stronie wymierzono karę w wysokości 1.000 zł, a więc najniższą przewidzianą ww. przepisem, która stanowi 6% możliwej do nałożenia. Zdaniem Prezesa UOKiK, spełni ona funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności w zakresie zapewnienia prawidłowego oznakowania ww. artykułów rolno-spożywczych.

Niezależnie od powyższego Prezes UOKiK zauważa, że choć organ pierwszej instancji nie uwzględnił tego faktu w zaskarżonej decyzji, to z Protokołu kontroli wynika, iż na stanie pizzerii nie było również deklarowanego w składzie pizzy spinaci sera mozzarella. Na stanie placówki inspektorzy stwierdzili natomiast starty ser, w przypadku którego strona nie była w posiadaniu żadnych oznaczeń, np. w postaci etykiety z opakowania. Kucharz zadeklarował, że użył ww. surowca do produkcji zamówionej przez inspektorów Dolnośląskiego WIIH pizzy spinaci i jest to ser żółty pełnotłusty Mlekovita. Strona oświadczyła zaś, że starty ser to ser Gouda tłusty dojrzewający Mlekoma. Zauważyć w tym miejscu należy również, że w ofercie placówki znajdowały się także 33 rodzaje pizzy, w przypadku których w składzie deklarowano ser mozzarella. Mając na uwadze powyższe, zdaniem Prezesa UOKiK, strona swoim działaniem szczególnie naruszyła interesy konsumentów – zarówno ekonomiczne, jak i zdrowotne, bowiem nie dysponowała podstawowymi informacjami o stosowanym surowcu, w tym o jego składnikach czy dacie minimalnej trwałości. W konsekwencji nie jest wiadomym jakiego rzeczywiście rodzaju był

to produkt i, czy nie był „przeterminowany”. W związku z powyższym Prezes UOKiK nie może uznać tłumaczenia strony, iż nieprawidłowości dotyczyły tylko dwóch rodzajów oferowanej pizzy o niskiej sprzedaży.

Podsumowując, organ odwoławczy stwierdza, że zestawiając zakres stwierdzonych naruszeń z wymierzoną stronie karą w minimalnej wskazanej w przepisie 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej wysokości, nie można uznać jej za zbyt wygórowaną.

Prezes UOKiK wskazuje również, że sytuacja majątkowa strony może być wzięta pod uwagę dopiero po terminie, gdy niniejsza decyzja stanie się ostateczna. W myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.) wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku (kary) lub rozłożyć zapłatę podatku na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Należy zaznaczyć, że kara pieniężna staje się zaległością w sytuacji, gdy nie zostanie uiszczona w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1369, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.).

Otrzymują:

1. Monika Matyjaszek
ul. Kosynierów Gdyńskich 10/4
51-689 Wrocław
2. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej we Wrocławiu
3. a/a

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski